

Vlaams
Parlement

stuk **506** (2009-2010) – Nr. 2
ingediend op 31 januari 2011 (2010-2011)

Voorstel van decreet

van de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers
en de heren Frank Creyelman en Felix Strackx

houdende wijziging van het Gemeentedecreet
van 15 juli 2005, inzake een constructieve motie
van wantrouwen tegen het schepencollege of
tegen een schepen afzonderlijk

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Lieven Dehandschutter

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Bart Caron;
de heer Peter Reekmans.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Fatma Pehlivan;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Mieke Vogels;
mevrouw Patricia De Waele.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

506 (2009-2010) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem	4
2. Bespreking	4
3. Stemming.....	6

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 25 januari 2011 het voorstel van decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, inzake een constructieve motie van wantrouwen tegen het schepencollege of tegen een schepen afzonderlijk.

1. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem

De heer *Joris Van Hauthem* verklaart dat dit voorstel van decreet een herneming is van één van de amendementen die zijn fractie indiende naar aanleiding van de behandeling van het Gemeentedecreet in 2005.

Het voorstel is om in het Gemeentedecreet een motie van wantrouwen te voorzien ten aanzien van het schepencollege als geheel of van een afzonderlijke schepen. Op het ogenblik dat een schepen geen meerderheid meer achter zich heeft en dus politiek niet meer kan functioneren, is er nu geen enkele mogelijkheid om die schepen te vervangen. Een schepen die de eed heeft afgelegd, blijft zes jaar schepen, behalve in het geval de tuchtoverheid een sanctie treft voor feiten die eigenlijk niets met het mandaat als dusdanig te maken hebben.

Volgens de spreker stellen er zich in alle gemeenten in de loop van een legislatuur wel eens problemen met schepenen die politiek niet meer kunnen functioneren. Nu wordt dat meestal opgelost door de bevoegdheden van de betrokken schepen af te nemen en die te verdelen onder de andere schepenen. Er zijn erg weinig schepenen die op eigen initiatief ontslag nemen, alhoewel zij goed weten dat zij geen meerderheid achter zich hebben staan.

De spreker meent dat het hier gaat om een anomalie uit het verleden en het voorliggende voorstel wil daaraan remediëren. Eigenlijk gaat het om een gelijkaardige regeling als die nu ten aanzien van de Vlaamse Regering bestaat. Het parlement kan immers een motie van wantrouwen aannemen tegenover een of meerdere ministers of zelfs de hele regering, maar moet dan wel meteen (een) vervanger(s) voorstellen. Een soortgelijke regeling wil de spreker toepassen op het gemeentelijk niveau, waardoor de gemeenteraad een schepen desgewenst kan vervangen.

2. Bespreking

De heer *Kurt De Loor* herinnert zich dat de discussie hierover inderdaad werd gevoerd bij de behandeling van het Gemeentedecreet. Hij erkent dat er zich her en der al eens strubbelingen kunnen voordoen met bepaalde schepenen. Men moet echter alles in zijn perspectief zien en enige relativering aan de dag leggen. Bovendien moet men vertrouwen kunnen hebben in de lokale besturen. Allicht zou het invoeren van een constructieve motie van wantrouwen meer strubbelingen veroorzaken dan vandaag het geval is.

De heer De Loor merkt verder op dat een schepencollege collegiaal beslist. In principe bestaat een schepen van Openbare Werken, van Financiën enzovoort, niet. Er is enkel sprake van een eerste schepen, tweede schepen, derde schepen enzovoort. Enkel de OCMW-voorzitter die in het college zetelt heeft bepaalde bevoegdheden in rechte toegewezen. Door het feit dat men kiest voor een legislatuurcollege geeft men ook het signaal dat men de volgende zes jaar moet samenwerken. De invoering van een constructieve motie zou slapende honden kunnen wakker maken, terwijl men zich nu eerder inhoudt en toch maar samenwerkt en desnoods de plooiën gladstrijkt.

De spreker besluit dat de decreetgever uitdrukkelijk heeft gekozen voor een collegiaal model en niet voor het zogenaamde schepenmodel waarbij aan elke schepen individuele bevoegdheden worden toegekend. Om al deze redenen zal de sp.a-fractie het voorstel niet steunen.

De heer *Marnic De Meulemeester* treedt het standpunt bij dat het college van burgemeester en schepenen een collegiaal orgaan is. Wanneer er sprake is van overloperij van een schepen, is de constructieve motie van wantrouwen niet de aangewezen oplossing.

De heer *Lieven Dehandschutter* is het idee van een constructieve motie van wantrouwen niet ongenegen. Zoals bij eerdere gelegenheden al gesteld is, wil N-VA echter niet dat bepaalde onderdelen van het Gemeentedecreet apart worden herbekeken, laat staan gewijzigd. Elke maand staat er vanuit Vlaams Belang wel een voorstel van decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet op de agenda. De spreker pleit voor een globale evaluatie en aanpassing van het Gemeentedecreet en wenst nu niet in te gaan op discussies over bepaalde deelaspecten.

De heer *Jan Verfaillie* verwijst naar het feit dat het Gemeentedecreet van 2005 reeds meerdere reparaties heeft ondergaan en dat men daarvoor kritiek kreeg vanuit de oppositie, zowel in commissie als in plenaire vergadering. Hij is van oordeel dat men nu een vrij goed werkbaar decreet heeft. Hij vraagt zich verder af wat de concrete aanleiding is voor het voorstel. Gesteld dat die er niet is, is er ook geen aanleiding om het decreet te wijzigen.

De heer Verfaillie meent dat de politieke stabiliteit en rust precies de sterkte uitmaakt in de lokale besturen. In de steden en gemeenten doen zich nauwelijks problemen voor. Iets gaan wijzigen aan die toestand, waardoor schepenen misschien het slachtoffer worden van onderhandelingen op een ander niveau, moet worden vermeden. CD&V is dan ook niet geneigd dit voorstel van decreet te steunen.

De heer *Joris Van Hauthem* beaamt dat in de vorige legislatuur een zestal reparatiedecreten op het Gemeentedecreet werden goedgekeurd. Het ging dan echter om zaken die effectief mank liepen, die nodig waren om de goede werking van de lokale besturen te waarborgen. Het voorstel dat hier voorligt is niet technisch maar fundamenteel.

Wat het argument van het collegiale beslissingsorgaan betreft, verwijst de heer Van Hauthem naar het feit dat de Vlaamse Regering ook een collegiaal orgaan is. Kan men zich voorstellen dat de Ministerraad wekelijks beslissingen moet nemen met in de rangen een minister wiens bevoegdheden zijn ontnomen en die geen steun meer geniet van de meerderheid van het parlement? Dat is nochtans wat vandaag in sommige gemeenten gebeurt. Als zo'n schepen niet zelf ontslag neemt, kan die gewoon blijven zetelen in het schepencollege.

De heer Van Hauthem verwierpt de bedenking dat hij geen vertrouwen heeft in de lokale besturen. Het instrument is niet bedoeld om politieke spelletjes te spelen, maar enkel om in een schepenvissel te voorzien in de gevallen dat het niet meer gaat.

Tot slot vraagt de heer Van Hauthem zich af wanneer het grote reparatiedecreet waarvan de heer Dehandschutter sprak, zal worden ingediend en of het instrument van de constructieve motie van wantrouwen daarin zal worden weerhouden.

De heer *Lieven Dehandschutter* ziet de urgentie niet van het voorstel van decreet. De indienaar heeft geen enkel voorbeeld kunnen geven van een gemeente waar de situatie is ontspoord.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat er wel degelijk voorbeelden te geven zijn. Anderzijds is het zo dat dit voorstel niet werd ingediend naar aanleiding van een concrete gebeurtenis. Het gaat om het principe: het vervangen van een schepen die geen politiek draagvlak meer heeft.

De heer *Marc Vanden Bussche* verwijst naar de regeling waarbij schepenen bij het begin van de legislatuur schriftelijk kunnen aangeven hoe lang zij het mandaat zullen opnemen en door wie ze zullen worden opgevolgd. Die regeling heeft een positieve invloed gehad op het vertrouwen binnen de schepencolleges. In het verleden durfden sommige schepenen al eens te vergeten wat mondeling was overeengekomen.

De heer *Lieven Dehandschutter* treedt dit argument bij. De regeling in kwestie heeft voor meer vertrouwen en stabiliteit gezorgd binnen de schepencolleges.

3. Stemming

Het voorstel van decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, inzake een constructieve motie van wantrouwen tegen het schepencollege of tegen een schepen afzonderlijk, wordt verworpen met 7 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Lieven DEHANDSCHUTTER,
verslaggever